

VASÁRNAP
A
„Tatatóváros és Vidéke“
MELLÉKLETE.
1892. Febr.

Báli díszben

Egy naplóból.

Irta: Lukáts János.

Mi is csak az a szív? Furesa kérdés; hát egy husdarab. De az is igaz, hogy furesa husdarab. Néha megfér benne az egész nagy világ máskor meg annyira elzárkózik, hogy nem tud feléje utat találni egy kis porszem. Nézzük például az én szívemet. Ugy érzem, hogy a mindenség ös-zes boldogsága itt keresett lakást. A sphaerák zenéje nem bájolta el jobban azt a bizonyos ó-kori bölcsét — a nevét annyi bölcsnek ki tudná emlékezetében tartani, — mint a mennyire engem elragadt ennek az iczi-piczi kis jószág-nak zakatolása. Nincs benne semmi ütem, hanem azért vannak pianok — akár a hüs esti szellő játszana fűrtéim-mel; — crescendok, akár ha a Jóska „Cserebogár, sárga cserebogárral“ kezdetné és a „Barna kis lány csitt, csitt, csitt“-tal végeztetné ablakom alatt az éjjeli zenét; — forték — olyan, mint a méhdongás, korán reggel csak a köpü körül hallatszik, később az egész nagy kertet felveri csendjéből; sőt még fortissimok is; biztat, hogy már egyszer repülünk ki, hiszen mi vagyunk a mindenség központja, s ha mi tovább szállunk, ez is velünk költözik. Várjunk csak kis barátom; mielőtt kiszállanánk s elfoglalnók a fejedelmi sas birodalmát, vessünk számot a körülményekkel. Az a görög léghajós — a Csiky illusztrált mythológiában Ikarusnak hívják — megkísérettette a napba feljutni; persze ő nem a szív szárnyain evezett, hanem az értelem seprőtollain — felfuvalkodott volt szegény — de meg is járta; zsupsz aláhalott a tengerbe, s édes apja soha meg nem találhatta, hogy engedetlenségeért jól elnadragolja. Hát biz ez nem valami biztató példa; maradjunk egyelőre itt lennt, hátha akadunk egy bolygóra, ki megteszi a fáradságot, hogy minket, mint fénylő napot, követni fog. Talán nem is kell messze keresni, ott van Jóska; elszóltam magamat, már is a bükkfa tetején volt, hogy kakukfiakat szerezzen s talált üres fészket. De azért mennyire büszke volt, hogy tépett ruhával, ágaktól meghasogatott arcczal és kezekkel esett le a fáról. Vagy a Pista; minden négy óraker elsétál ablakunk alatt, én rendszeren — csupa véletlenségből ott kötök, olvasom vagy étetem madaramat — akkorákat sóhaj, hogy a kis kanári megrebben tőle. Hanem Bandi minden héten egy nyullal kedveskedik, s a mi fi ő maga lövi. A rossz nyelvek azt susogják ugyan, hogy a csöszökkel áll élénk kereskedelmi viszonyban, de ki hiszi, az emberek mindig irigyek voltak. Egyszóval hát maradunk a földön. Te pedig viseld magad szépen; ne szertelenkedj annyit. Ne zsongj, ne dobogj, ne verj

oly lármásan, s más perczen ne hallgass oly mélyen, hogy én kétségbeesve kérdezzem, talán hűtlen lettél régi kedves lakóddhoz. Az utóbbi időben ugy is nagyon sokat alkalmatlankodol, sokszor kell kezeim szorításával elfojtanom kiabálásodat. Tehát pszt!

15 . . . 1890. Hála Isten! A mi lábaink alatt is megmozdult a föld, lesz valahára bál, még pedig előkelő-, válogatott közönséggel; ott lesz a megye eliteje. Mindjárt vén leány vagyok — már a 17. évet eltapodtam — s mégis csak egyszer mulattam, tánczoltam kedvemre, mikor kis leányból nagy leány-nyá avattak, mikor hosszú ruhát kaptam. Ennek pedig kerek másfél esztendeje. Mily boldog voltam akkor, repültem, tomboltam örömben. A mama kétségbe volt esve, hogy agyon-tánczolom magamat; a tata szidta a civilizációt, mely ilyen bolondsággal vezeti a világba a fiatal leányt; a fiatal-ság törte magát utánam, taposták egymás tyukszemeit — bámulom, hogy csak két párbaj keletkezett; a leányok azóta nem állhatnak ki, irigyek reám. A mai meghívón a jelszó: egyszerűség. Tehát fehér ruha zöld szalaggal. A zöld amugy is a reménység színe. Én talán csak evezhetek a reménység duzzadt vitorláival?

Elragadó fény, szemképráztató pompa.

Az ékítések, ékszerek, ruhák csillogása, elbódítja az agyat, nem lehet feltekinteni szédülés nélkül. Most kezdem érteni, miért síma a parkett, miért sikulnak el oly sokan rajta. Azért, mert azok a csillogó, epedő szemek, lázas izgatottsággal pirult ajkak, mosolygva csevegő piczi szájak ellenállhatlan fegyverek. Itt pedig ugyancsak mozgósítatik minden eszköz a diadal biztosítására. Hova leszek én az egyszerű moll köntösömmel? Bizonyára észre sem vesznek. Kedvem volna sírni és jól megczibálni füleimet ügyetlenségem miatt, miért nem raktam fel arany fülfüggőimet, gyémánt karpereczemet, hogy tulszárnyalunám a Barna Gizát meg a Szöke Olgát, kiken ugy is minden talmi. Ime még az az idegen, de tagadhatlanul csinos tüzértóhadnagy sem mutatatta be magát; folyton az Olgának udvarol. Ugy látszik nem tudja, hogy nem mind arany, a mi fénylik. Jól van. Ha nem tudtunk előrelátók lenni, elégedjünk meg azzal, a mit kapunk. Elkeseredetten tánczoltam, szinte tomboltam mérgemben, de a táncz forgatója egymás mellé sodort, szemeink összevillantak és a tour végével már ajánlották Azary Ottót. Még egyszer beletekintettem mély tüzi szemembe, csendes komolyság, néma bánat honol azokban, de az én nyugalmamat kedélyem csendjé felzavarta e pillantás. Keblem feszült, lélekzetem zitáltta lett, a vér arczomba szökent és többé nem tudtam magamról. Fejemet vállá

főle hajtottam, bódító leheletét lihegve szívтам magamba, s repültem az ő karjai között. Ha a boldogság alatt le nem rogytam, ha az öröm le nem sujtot, azt az ő gyengéden segítő kezeinek köszönhettem. Miért is lett reggel? Vagy miért az a konvencionális szokás, mely a hajnal hasadtával véget vet a legnagyobb örömeink. Jó éjt, szép álmakat kívánt — miután a mamától a másnapi látogatásra engedélyt nyert.

De vajjon nem fogjuk-e ébren látni azokat a szép álmakat? Pá édes Ottó!

Itt nem teszünk dátumot. Minek megmérni akarni a boldogságot? Minden perc, minden pillanat egy örökkévalóság. Nincs mult, elfeledtem, nincs jövő, nem kívánok, de van jelenem és az Ottóm képe. Egy mozdulatlan változatlan pont ez az én életemben. Ha nappal szememet lehuyyva ábrándozom, ő őrzi magányom csendét; ha nyugalomra hajtom fejemet ő, áll mellettem őrangyal módjára. Ő és mindig csak ő. Honnan az egész valómat felforgató változás? Miért nem marad meg szívemben a Jóska, Pista, Bandi emléke? Miért taszította ki ezeket a az Ottó képe? Felelnék, de nem tudok, különben talán jobb is e kimondhatlan, megfoghatlan bizonytalanság. Jó, mert mindig rejt magában valami újat, valami meglepőt. . .

Négyezer jött el és lefegyverezte a mamát és tatát; magamat nem is számítom, minthogy én az első rohamnál kapituláltam. Kivitte, megigértette, hogy elmegyünk a jogászbába. Hat hét és a pesti redoutbau fogunk lejteni. Akkor ismét látom Ottómat. Az-az; dehogy. Mindig vele mulatok; vagy hajfűrtéim-mel enyeleg, vagy a zongora mellett áll forgatva — esodálatos dolog, hogy kezeink mindig érintkeznek, sőt egyszer — Uram bocsá — majdnem megcsókolt. Szeretném is megtudni, hogy milyen az a férfi csók, azt mondják édesebb a méznél. No de erről esitt! Ha a mama megtudja, lesz ne mulass. A helyett inkább kérjük az Istent, hogy távolítsa el mindent, a mi e csendes boldogságot megzavarhatná. Vajjon igaz-e, hogy a boldogság is néha öl? Nem tudom, de szeretnék sírni; szívem annyira tele van a kimondhatlan és ellenétes érzelmek árjával, hogy félek a kiömléstől. Az áradat pedig mindig pusztít. Istenem el ne hagyj! virraszsz boldogságom felett!

Vágyaimnak netovábbja; álmaimnak tündér-vára, látlak tehát szép Budapestem. Utczáid zaja, épületeid eleganciája, kirakataid bűbajos változatos-sága hódolatra kényszerítenek, elszédítenek, hanem azért — megbocsáss őszinteségemért — legfőbb érdemed az, hogy Ottóm téged tisztelt meg

állandó jelenlétével. Milyen is lenni nélküle? Nem tudom elképzelni. De mit tennék én most nélküle? Ez már valóban megfejthetetlen talány. Ki csevegne nekem oly elragadtással a főváros nevezetességeiről, szellemi életéről, mulatságairól, színházairól, divatjairól, szép asszonyairól, ha ő nem volna? Kit bámulna meg Budapest aranyifjúsága, ha nem minket ketten? Csak azt az egyet nem szeretem, hogy oly erősen fixíroznak a nőkre. Önkénytelenül is mellemre emeltem kezemet, hogy kiegészítsem a kivágott köntösöm hiányát; az a hely már égett a sok rászórt tüztől. Boldog. kimondhatatlan boldog vagyok. . . . Firdusi felesígzott képzelme nem tudta a bűbajos kikelet pompájában a valóságot megközelítően lefesteni. Nem, mert mindaz a szépség, mindaz a varázs eltörpül a mi bálunk fénye, pompája előtt. Nem is kísérlem meg azt leírni; lehunyom szememet és átadom magamat az ábránd ringató álmának. Így félig ébren megittasulva a kéjtől szaladok, futok, rohanok e bódító forgatagban. Biztosítva vagyok az elmerüléstől, Ottó a hajósom. Egyelőre Ottó volt a tánczosom, de később a szó szoros értelmében megrohantak, nem győztem a neveiket megjegyezni, de az tény, hogy egymás kezeiből kapkodtak ki s a souper-csárdás végén úgy villogott a mama szeme, mintha engem már kikiáltották volna bálkirálynővé. Körül rajongtak; Ottó közel sem jöhetett. Nem vagyok öndicsékvő, de szent igaz, hogy legtöbb bókot nekem kellett végig hallgatnom. Egyik fekete szememben a menny minden üdvét, vagy a pokol minden kárhozatát felfedezte, másik — úgy találta — hogy nevető ajkaim megszegyenítik a rózsapiros hajnalt; a harmadik egy pár hajfürtömért kész volt a világot átveloczipédezni. A negyedik . . . de annyi szépet ki lenne el magáról? Valami igaznak azonban kell lenni benne és Ottó mindezekről még nem szólt.

A felkelő nap arany sugarai pajzánon ugrálva lopódtak be ablakom redőin. Ingereltek, csufoltak restségemért; otthon abban a kis városban — mindig virágaim között, illatár és márdárdal mellett köszöntöttem őket és most párnáim fodrai közt alig akadnak rám. Ugyan ne durcáskodjatok! Ti, kik Budapestnek annyi féltve őrzött titkát lestétek el, ne tulnátok, hogy ez budapesti szokás? Aztán azért is kérhetnék egy kis kegyelmet, mert szememet az egész éjjel nem tudtam lehunyni. A jogászból kiválóbb alakjai szüntelenül előttem lebegtek; első természetesen Ottó. Azonban a mamának is alig ha csendes nyugvása volt, a szomszéd szobában. Szeretelenül nagyokat kacagtam. Hogyne! A nő kicsi kezeiből lehull a legyező, felemelni nem tudja, mert be van fűzve, figyel-

mezteti udvarlóját, azt a karesu katonatisztet, és az naiyul kérdezi, vajjon nem fűzhető-e ki Ő Nagyságát? Miedert viselt az istenadta! Azért voltak olyan hangya derekuak, azok az ifjúurak! Ottó, az egészen más, kineveti az afféle haszontalanságokat. Csókolni, nem! megenni való ember! Ujabb diadalt nyert. Ezután állandóan Budapesten lakunk, csak nyárra vonulunk el Balatonfűredre, vagy Tuszánra. A tata hasztalan appellált a gazdaságra; ott a gazdatiszték, s meg a tata is haza rándulhat néha. Végeredmény elegáns lakás az Andrássy-uton! Tehát Isten veled kedves szülővárosom! Szeretek, örömmel gondolok rád! s talán — ha a nagyváros zaja elfáraszt — visszatérek erőt szerezni. De most ki nem elégítesz! Jóskaid, Bandiid meg Pistáid, kedves gyerekek, de tulságosan naivok és szerfelett holdkórosok. Egyebet sem tudnak, mint sóhajtozni, ábrándozni, meg szerelmes verseket írni. Ez a budapesti ifjúság más, merész, bátor, kitartó az ostromban, finom érzékű a fegyverek megválasztásában. Én hála Istennek vértelve vagyok nyilaik ellen; csak nevetem erőkődéseiket. Szívemnek egyetlen oltára, lelkenek feltálatl ideálja te vagy Ottó! Minden gondolatom, minden érzelmem feléd irányul, benned gyökerezik reményeim zöldelő fája: általad nyilott ki életem rózsája. Szeretek édes egyetlenem! Nem mondjuk egymásnak, egymás szeméből olvassuk ki. . .

Hogy is volt csak? Csend! öntudatomtól megfosztatni még addig nem szabad, míg át nem éltem gondolatban életem csendes idylljét és lesújtó tragikumát. „Ha a nagy város zaja kifáraszt, visszatérek néha új erőt szerezni“ íráim egy év előtt naplómba. Ha, ha, ha! Mihamar bekövetkezett a viszontlátás. Hogy is volt csak? Megnyitlak előttünk a főváros legelőkelőbb körei. Estélyek, látogatások, hangversenyek egymást érték. Én mindenütt egyike voltam az ünnepeltnek. De rá is szolgáltam, hűséges tanítványuk lettem. Nekik nem tetszett az én kisvárosias szerénységem; elneveztek szögletességnek. Ha szememet nem hordoztam körül merészen, hódítólag: a szenteskedők közé osztottak be. A természet csak azért halmozhat el egy nőt kegyeivel, hogy ez az adományokat értékesítse, szeméit szegezze kihatólag a férfira, hogy ennek szive lázat kapjon a sugaraktól; pajzán hangos nevetésével bódítsa el agyát, tudjon ügyesen kacsintani, lekötelőzőleg bátran mosolyogni. Aztán meg folyton Jókait, Eötvöst, Tolnayt, Vértessyt olvasni! Mit érünk az ő idealismusukkal? Az életet úgy kell venni, a mint van! Ugy a mint Zola, Daudet, Paul de Kock, Ibsen, Tolstoj leírják. Néha talán visszatetszőknek látszanak; de a rossz vér, mely az emberiség ereiben kering,

a legundokabb dologra is képes; a sors ellen küzdeni balga, mert eredménytelen harcz. Utóvégre is egy „Nauá“-ban, egy „Kameliás hölgy“-ben ki ne ismerne magára. Volt ideje az idealismusnak, a hitnek is, de ma túlhaladott álláspont, korunk jelszava: élvezni. A mód és eszközök a czél után igazodnak. Elborzadtam e tantól, láttam a mélységet, a melybe aláhullok, éreztem a súlyt, mely alább és alább huz. És mégis volt benne valami bódító. Az érzékeket oly kellemesen csiklandoztatta, hogy a mámor elborította értelmemet. A hiuság ördögét felkellette szívemben, tetszeni, hódítani vágytam. Ottó minderről nem tudott. Ő ledönthetetlenül állott keblem oltárán, de azt is megakartam próbálni hogy lehet bolondítani, hogy lehet magamat az Ottó irigylésreméltó bámult jegyesévé tennem. Szórtam a tüzet szememből. Gyujtottam mindenütt. Később azt is megtanultam, hogy ez a mód nagyon czélszerű eszköz Ottó állhatatosságának kipróbálására. Ha egyszer hiuk lettünk, ha az elsőség pálmáját akarjuk elragadni, sohasem tudjuk, hogy mikor tettünk eleget a czél elérésére. S mert nincs kitűzött határpontunk, állandóan haladunk a képzelt tökéletesség felé. Egy idő óta én is szokatlan hangokat hallottam; a körülöttem repeső aranylegyek képletekben kezdtek zümmögni. A nóta bizonyos falusi libácskákról szólott, ki a fővárosba jöttekor gondolni sem merészelt másra, mint a tündér-mesék, lovagregények minden szépségével felékesített kedvesére, de később másokat is részécsített — néha csókokban is nyilvánuló — kegyeiben. Ekkor megrémültem. Talán csak nem engem értenek? Igaz, egyikük elég szemtelen volt tölem egy csókot rabolni, de azért ki is kapott. Előérzetem nem csalt: e zümmögés vihar előjele volt, mely az én boldogságomat örökre elsöpörte. A mulató helyeken az én nevem felett élcelődtek, röhögtek, sőt fogadtak is. Egyszer Ottó meghallotta s megtiltotta, de egyikük saját szerencsés tapasztalatára hivatkozott s a következő perczben vér borította el arcát. Ottó félig eszméletlenül rohant hozzám. Felsikoltottan, annyira megszorította kezemet. Lihelve kérdezte, miért semmisítettem, meg lelkének örök eszményét, miért csaltam meg oly hűtlenül? Elsápadtam. Elbeszélte a történeteket s én nem védhettem magamat; nem, mert kaczérságom s Ottó iránti bizalmatlanságom volt oka mindennek. Ő csalódottan görnyedt meg a fájdalomtól; a szelidséget, háziasságot, őszinteséget szerettem bennem, de azt már — legalább a világ előtt — lehánytam volt, a hiuságot, szereplési vágyat gyűlölte, s azt felszedtem. Vége, vége, sóhajta, többé nem az voltam, kit szeretett. Mama és tata megsemmisülten állottak a hír hallatára

V I G A S Z T A L Á S .

Holnap bizonyosan párbaj lesz belőle. Az egész Budapest csak rajtam fog mulatni, élcelődni, az újságok pikáns megjegyzésekkel fogják az esetet publikálni az egész országban. Összeomlottam, leborultam az Ottó lábaihoz; kezeimet tördelve kérem, hogy hamég egy szemernyi van keblében a régi érzésből, ha valaha szeretett, ne fogadja el a kihívást, hadd legyen egy zuga szép hazámnak, hol én meghurczolva nem leszek, s így a kigunyolás félelme nélkül megvonulhatok. Fájdalmas hörgés tört fel férfias melléből... és tántorogva távozott. Többet nem láttam. A kihívó segédeknek azt felelte, hogy mámoros fővel, öntudatlan állapotban követte el a sértést. Temessünk. Milyen szép halott ez az én boldogságom. Fehér az ártatlanság; zöld a reménység; piros a szeretet. Ezek a részek. Borítsunk rá szemfedelet; öltünk gyászruhát.

Hagyjátok csak a dalt nekem.

Idő, világ, sors, emberek!
Kik életfámat tépitek,
Hol egykor egy madársereg
Dalolva fészket épített...
Im' hulló lombja szerteszt!
Avarját busan csörtetem...
De ám vigyéték levelét...
Hagyjátok csak a dalt nekem!

A dal hatalma isteni,
Világot alkot semmiből,
S új lombokat tud kelteni
Reményfánkon, ha porba dől...
Lelkem, ha büviszányára kél,
Hulló virágim' nevetem...
Körültem öröközőld levelét...
... Hagyjátok, ah, a dalt nekem.

Ha fenn lebegve a dalon,
Elnézem e sötét golyót:
Aranyhegy itt minden halom,
S sár és iszap: ezüst folyók...
Es újra zendül a kihalt
Tündéri kar szent berkeken...
Vigyétek a rideg valót,
Hagyjátok csak a dalt nekem!

A tűzében, miként az érez
Felolvad mi-dei érzélem,
S mig a salak a porba vész,
Kristálylyá lesz: a szerelem...
E drága gyémánt többet ér
Egy koronánál — keblen!...
A koronák csillámiér'
Hagyjátok csak a dalt nekem!

Lelkem, kit itt bu, gond gyötör,
Lerázva földi börtönét,
Föllengve, mind magasbra tör,
Mint hernyó, mely szárnyat cserél!...
S a csillagok hó fényinél,
Mig lantom dalra pengetem:
Rám új öröme napja kél...
Hagyjátok, ah! a dalt nekem!

S ha elsötétül a világ
S az élet utja kődbe vész,
Napom már-már alkonyra hág,
És lábam sirba süllyedez:
A dal, ah, ott is fölemel,
S megnyitja bája kék egem...
Am veszszen minden, minden el!
Hagyjátok csak a dalt nekem!!

Illyés Bálint

A halál kapuja előtt.

Irta: Lukács Gyula.

Ha egy ütközetbe induló hadsereg sorain végig nézünk, a legkisebb lavatheri tudomány nélkül is leolvashatjuk a hadfiak arcáról, hogy az egyik vágygyal vagy közönynyel, másik szent félelemmel indul arra az utra, melyen oly könnyen, s oly olesón osztják a halált.

Kipirult arcu ifju az egyik, ki megrendül tán, ha édes anyjának fájdalomról hoz hirt a posta, de most kíváncsisággal akarja tudni, milyen is az a halál. Másik már férfi, halvány arca élénken illusztrálja, hogy ő egy csepvet sem kíváncsi az ütközet borzalmaira, a halál keserveire; valószínű, midőn erre gondol, nem tudja felejtteni otthon hagyott hitvesét, gyermekeit.

Mikor a muszka csapatok, utolszor mérték össze fegyvereiket a török hadsereg bátor katonáival, a küzdők vakmerőségéből vagy óvatosságából ovasztuk ki, melyik a könnyelmű ifju, melyik az aggodó családapa. D'í mi magunk újságírók is így osztályoztuk magunkat, s én is, kít akkor még kedvesen csacsogó babák nem kötöttek e földnek sarához, beteges nem törődéssel hallgattam az orosz bombák dörgését, golyók sívítását, előbb Ajazlarnál s Karahasánköjnél, később Kaceljevónál s Verbokánál.

Pedig akkor már meglegyintett a férfikor szellője. Hát még midőn gyermek ésszel kelle szembe nézni a biztos halállal! Szinte rémülettel gondolok vissza, hogy volt idő, midőn nagyobb fájdalommal néztem azon tanya elpusztulását, melyen csak kovártélyos voltam, mint a magam életét, melyhez már-már hozzányult a világ legelső doktora, a halál.

Régen, nagyon régen volt ez. Az 1870-ik év elején történt, mely esztendőnek január hónapja emlékezetes betűkkel van beírva a tengerészek kalendáriumába. A hónap 7-ik napján vihar alakjában nagy ünnepet rendezett a természet, s tartott öt napon keresztül. Másfél ezer gálya iparkodott Anglia déli kikötői felé, öt napon keresztül vergődtek a hullámbérczek között, próbára volt téve a tengerész-szivósság és bátorság, de ezek ereje sokszor megtört a természet hatalmán, s az öt keserves nap alatt elpusztult több, mint ötszáz hajó. Ezek közt volt a mi gyönyörű három árboczosunk is.

Velünk a vihar hamar végzett. Az első nap éjjelen ránk zudítá hullámainak óriásait, s a szép gályából lett egy formátlan hajóroncs, melyet a hajós nép nem is iparkodott többé a biztos révbe vezetni, egyetlen czélunk volt egy pár órával, vagy ha lehet, egy pár nappal elődázni a már biztosnak hitt halál beoecását.

Keserves, embernek nem való küzdelmet folytattunk napokon keresztül. Étlen, szomjan s álmatlanul álltunk 21 óráig a szivattyuk mellett. Nem volt ommét szabad mozdulni csak egy percze is. A fiatal matrózok nóta szóval dolgoztak, az öregebbek, kivétel nélkül családos emberek, lehorgasztott fővel nyomogatták a szivattyuk emeltyűit, csak néha vegyült egy-egy sóhajtásuk a vidám matrózadalok közé. Őket már család lánccolta jobban az élethez.

Nem tudtam őket vigasztalni sem vig anekdotákkal, sem a rumos palaczkokkal. Pedig most mesterségem volt a vigasztalás.

Mikor a katasztrófa ért bennünket, kapitányom magához hivatott, s a következő parancscsal állt elő:

— Veszve vagyunk. Az angol partoktól 190 mérföld választ el bennünket. Ha egy darabig tarthatjuk magunkat, s addig a vihar lecsendesül, a mire nincs kilátás, s aztán valami hajóval találkozunk, a mire még kesebb a kilátás, tán megmenekülünk. Én össze vagyok törve, a hajó vezetését Önre bízom. A fő dolog az, hogy matrózaink kétségbe ne essenek, s kitarással dolgozzanak. Nekik nem szabad ismerniök a veszély nagyságát. Ha ön akár egy szóval, akár kétségbeesésével elárulja azt, lelövöm.

Erre a biztatásra ugyan nem volt szükségem, de annyi bizonyos, hogy érthetően volt mondva.

Fel tehát a szivattyukhoz! E pokoli munkánál ritka kilátásokban gyönyörködhattunk. Körülöttünk ordítottak a habzó hullámok, s látnunk engedék, mint koronásodik meg egy-egy hullámbércz, aztán ördögi iramodással rohan félénk, hogy a párkány nélküli hajóról lesodorja azokat, kik még megmaradtunk. Az árboczokról a széttépett vilák foszlányaival játszadozott az orkán, kaczer kedvében nagyot csattogtatva azokkal, mint a béres, hosszú ostorának sudarával. Mi derékig érő vízben küzdöttünk a hatalmas természettel. Egy-egy hullám átesapott rajtunk, s a hideg szél megfagyasztá átázott ruháinkat, hogy ujnyi vastagságu jégpánczél borított bennünket.

Huszonegy órai küzdelem után abba-hagytuk e munkát. A szivattyuk bedagadtak, nem emeltek többé egy vizet sem.

Dézsákkal mertük a vizet, s ebben a multságban is eltelt egy nap. Ekkor az „Eden“ nevű norvég bárka vetődött közelünkbe. Hajlandónak mutatkozott mentési kísérleteket tenni.

Ez a mentési kísérlet így papirosról olvasva igen multságos. A törött hajó egyik lakója kötelet köt derekára, kiáll a hajó hátulján, mire a mentőhajó el-sikklik mellette. Mikor legközelebb van hozzá, a kötél másik végét átadja, s egy „Isten segits!“ kiáltással beleveti magát a tengerbe. — A mentő hajó

személyzete most a lehető gyorsan áthuzza a kötelet, melynek végén néha egy ép ember, néha egy csonka tengerész, máskor egy hulla van. S ezt a munkát ismétlik annyiszor, a hány ember van a törött hajón. Nem kell hozzá egyéb, csak kötél, meg halmi kész tengerész.

Ebbe a vízi utazásba elpusztul a vállalkozók kétharmada. De megmarad egyharmad, a mi mégis jobb, mintha mind elveszne.

Matrózaink örömmel fogadták ezt a tervet. Mindenki azt hitte, benne lesz az egyharmad részben.

Nekem sehogy sem tetszett ez a gyalázatos menekülés.

— En nem megyek egy tapodtat sem. Ha veszni kell, inkább pusztuljak el a saját házukban, mint idegen terrenumon.

Magam maradtam indítványommal.

Hanem jött egy váratlan segítségem. Mellettem szavazott a vihar, mely nem engedte közelünkbe jutni a mentőhajót, s két órai sikertelen próbálgatás után az „Ede“ is tovább vitorlázott.

Munkára, munkára újra. Egy pillanaty alvás, egy falat kenyér nélkül, még két napig küzdöttünk. A hajó már félig volt vízzel, nem is kormányzott. Minden pillanatban várhattuk az elmerülést. De a vihar sebesen vonszolt bennünket Breszt felé. Már csak 47 mérföldre voltunk a francia partóktól.

Ha a nyugati vihar még 8 óráig tart, hajónkat odavágja valami sziklához, s akkor meneküljön, a ki tud. Reményeink emelkedtek.

Hanem ekkor a vihar egyszerre keletre fordult, a szélirány változása miatt a hullámok még bőszebbek lettek.

— Nincs többé menekülés, — kiáltott a kapitány, — nincs többi mit titkolni, jöjjön össze a hajós nép az utolsó imádságra.

Ott láttam az öreg matrózokat zokogva tündelni, s a fiatalokat a mint egykedvűen mormogták a szent zsolozsmát.

De velem mi történt. 22 év múlva is resteltem bevallani. Imádság közben, térdepelve, elaludtam, s mondhatom, nyugodtan aludtam. Csodálatos könnyelműség, a halál percei előtt nyugodtan aludni!

Imádság után kijelentettük, hogy legfeljebb két óránk van még élni. Ez sem rendített meg. A hitbe vetett megmagyarázhatlan bizalommal, tán kéjes örömmel vártam azt, a mi már elkerülhetetlen, s jóízű mosolygással gyújtottam rá a pompás havannára, azon tudatban, hogy ez az utolsó szórakoztatóm.

E perczben a szükre szabott láthatáron, a „Nyanza“ angol gőzös hatalmas körvonalai tüntek fel. Segélyt kértünk. A „Nyanza“ tovább evezett. Borzasztóbb volt ez a négy napi szenvedések összeségénél. A végső pillanatban

azt hittük, mentve leszünk, s íme reményünk is magunkra hagy bennünket.

De az angol gőzös nem hagyott veszni, hanem a vihar felül fordulva, hatalmas testével a hullámokat iparkodott felfogni, s egy fél óra múlva mentve valánk.

A „Nyanza“ fedélzetéről, először is elhagyott gályánkra tekinttem. Ott lebegett még tépett vitorlákkal, tört árbocczal, s a vészlobókkal. Szorulni éreztem mellemet, és keservesen sirtam. A halállal küzdve, a halált látva, egy perczre sem tudtam elborulni, s midőn elhagyatva láttam hajónkat, melyhez a tengerészt egy megmagyarázhatlan ragaszkodás köti, nagyon mély fájdalmat éreztem. A fiatal tengerész könnyelműsége kevésre becsüli az életet, de sajnálja otthonát.

Az elhagyott gályáról le nem vettem tekintetemet, míg el nem tünt a meszeségben. Azóta 22 év mult el, s a hajótörés szenvedései ritkán jutnak eszembe, de az elhagyott hajó gyakran megjeleni képzeletemben, álmaimban.

Hogy lövi Kurcz lesen a rókát?

Irta: Bársony István.

A pásadi vágást igazán arra teremtette az Isten, hogy gyönyörűsége teljék benne minden valamirevaló vadászembernek. A képzelhető legszebb hajlások, nullámos terület az, pompás talajjal, dusan füvező tisztásokkal, alig járható sűrűségekkel, s hogy semmiféle hiányozzék belőle, patak folyik rajta keresztül, tehát van víze a vadnak.

„S mégis csak úgy elvette találtunk benne egy-két farka foglyot, meg néhány nagy szürke nyulat azok is félnébbek, vadabbak voltak a rendesenél. Az volt a baj oka, hogy tele volt a vágás rókával; a vörös ravasz elcsipte tavasszal a fészken ülő foglyot s megevett minden süldő nyulat. Ami megmaradt, az is örökös hajszában volt, nem pihenhetett soha, minthogy a rókák üldözték.

Vad nem igen lévén, annál többet üldöztük hát a rókát. Lőttük hajtók előtt, kopókkal meg lesen. Míg annyira megzaklattuk őket, hogy már kitanultak minden fortélyt, a hajtók közt visszatörtek, a kopók elől lyukba bujtak, a leshelyeknek meg még csak közelébe sem mentek. De azért uralkodtak tovább és szaporodtak szépen.

S mikor már úgy megokosodtak a vörösbőrű hunczutok, hogy egyikünk se tudta őket lövésre kapni: Kurcz, a vén erdőőr, mégis minden héten beszámolt egy-kettőnek a bőrével.

Csudálkoztunk és faggtunk az öreg, hogy miféle tizedelő szövetségben áll a lomposfarkú népséggel? Vagy talán valamelyes ösmeretlen módon fog ki rajtuk? — Csak hunyorgott, kacscintott és nagyokat köszörűt a torkán.

— Lesen lövöm, de érteni kell ahhoz — mondogatta.

Lesre mi is jártunk, de rókának legtöbbször színét sem láttuk. Hallottuk a zörgését a bokrok közt, de az óvatos gazdfelek ki nem jött, körülszimatolt bennünket s mikor megorrontott, visszaholt a sűrűbe, még mielőtt fehér tarkóját megláthattuk volna.

Egyszer azután összebeszéltünk és rálestünk Kurczra.

Persze, hogy titka volt a vén impozitornak. Mikor az erdésznél csirkét öltek, ő elvitte a belét, este kiment vele a vágásba, ott spárgára kötötte s egy helyen, ahol kezdődött a füves talaj, ledobta s aztán huzta maga után a csirke-belet, be az erdőbe. Mikor egy nekitetsző pontra ért, ott hagyta a belet a földön, ő maga bevonult vagy husz-harmincz lépésnyire a sűrű szélébe s úgy várta a rókát.

A ravasz bundás rendesen ráakadt a véres zsíros nyomra, a poulard-illat felcsigázta az étvágyát, úgy sietett az Ariadne-vonalon Kurcz felé, hogy néha vágatva érkezett meg. Ott azután beadta a kukcot, mert a vén erdőőr tudott a puskával banni.

Ejnye, ezt mi is utána csináljuk, nagyszerű gondolat.

Nem szólunk neki semmit; a legközelebbi csirkés napon (vendégek voltak, sok volt a csirkepecsenye) jutott csirke-bél mindnyájunknak; észrevettük, hogy Kurcz is elkaparit egy csirke-belet, hagytuk. Hogy fog ez nézni, ha este nekünk is lesz rókánk!

Alig vártuk az alkonyatot, felcziheleltünk s mentünk a vágás felé.

— No Kurcz apó, lesz-e ma róka? — kérdeztük összekacsintva.

— Lesz, a kinek lesz, volt a delfi válasz.

Ki-ki e'indult a maga útján, külön; nem porlekedtünk a helyért, mert minden hajlás egyformán jónak ígérkezett. Huztuk magunk után a csirke-belet, vigyázva rá, mint a szemünk fényére, hogy idejekorán el ne vesszen, le ne szakadjon.

Alig állottunk a leshelyünkön egy félóráig, már lőtt valaki. No ez nagyszerű, gondoltam én, ez ugyan jól kezdődik, lesz itt ma durrogatás szépen.

De bizony nem volt. Késő estig vártunk, lesekedtünk, de én még zörgését sem hallottam a rókának. Mikor már alig láttuk az utat, haza ballagtunk nagy bosszusan, szidva Kurczot, a hogy tőlünk tellett.

Az öreg akkor már a második pipát szitta otthon s éppen készen volt a mai rókája megnyuzásával. Az ő lövését hallottuk olyan korán.

— De hát megbabonázta maga ezeket a rókákat? — förmedtünk rá mindnyájan egyszerre. Ma már nekünk is volt csirke-belünk, mégis hiába jártunk.

Az öreg kaczagott.

— Hát mért nem szóltak az urak? Nemcsak a'kell ahhoz.

Kiment s előhozott egy pár szétnyi-tott boeskorbört.

— Látják ezt az urak? Szagolják meg. Mondják, mit éreznek?

— Semmit; bórszagot; eczetszagot; volt a különböző felelet.

— Hát igenis, egy kis eczetszagot. Ezt a boeskort csak akkor veszem én fel, ha rókalesre megyek. A rendes csizmában hiába is mennék, mert az minden lépésnyomon ott hagyja az emberszimatot; az a csizma már én vagyok. Ha az urak közül valaki azt a csizmát felhuzza s elmegy benne az erdőbe, a kutyám — ha nem lát engem — egy óra múlva is elindul azon a csizmányomon, mert azt hiszi, én haladtam ott. A róka is megérzi az embert, akkor pedig lolol, akkor hiába lenne előtte akár egy eleven fácska, ott hagyja.

De ezt a boeskort én folytonosan áztatom eczetes vízben, ez csak egy vagy két óra hosszat van rajtam ilyenkor, mikor rókát megyek lesni, azután belekerül megint a páczba, ez a darab bőr már nem én vagyok; a rókának, ha bélyomra akad, eszébe sines, hogy törődjék ezzel a furcsa szaggal, mely hasonlatos ahhoz, ami akkor támad, mikor a nagyon árnyékos oldalakon penészedni kezd az elfouynyadt fű.

Megint összenézünk; biz ennyi eszünk nekünk is lehetett volna. Ez az egyszerű parasztember lefőzött bennünket a maga logikus eszejárásával, mert ezt a fufangot ő találta ki.

Nem egy próbát tettünk azután a Kurcz módszerével s mondhatom sikerrel; de azért mint mindennek, ugy ennek a módszernek is meg van a maga fogyatéksága. Az tudniillik, hogy csak parasztnak való.

Bokor Julis.

Mikor a falut
Az éj betakarta
S füzeknek sutogott
A Vágvize partja,
Füzesbe ment a leány
S boldog volt alatta . . .
— Bokor Julist szeretője
Ölében ringatta.

Mikor a falura
Ráborult az este,
Boldogságát a lány
Bujdosva kereste,
Leült a vízpartra
S sirva nyögte átkát . . .
— Hajnal hasadtában csak a
Kendőjét találták.

Két csillag esett le,
De csak egy sirt ásnak,
Mért hittél te Julis
Szellő susogásnak?

Megcsalta a legény,
Pedig úgy szerette.
— Ne bántásot a sirhalmát,
Lelke jár felette.

Békecsalji Lajos.

Sphinx.

Irta: Szemaházy István.

Harminez vagy harminczkét eszten-dős. Tizennégy év óta férjes asszony. Csinos, kívánatos, üde, mint egy őszi barack. Pompás fogai vannak, a teintje virul, a vállak és a nyak plastikus, átmenete elbájoló. Sötét haja alatt pár göndör, odalehelt fürt árnyékolja fehér b'rétt, mely a legjavithatatlabb ultramontánban is a szerelmi szocialismus gondolatát kelti életre.

A férje prózaibb, mint egy olajmalom, mindazonáltal szereti a gyerekeket, akik szám szerint öten sivitanak a gyermekszobában. A gabonausance minden árnyalatában otthon van, de a Fitthof monda létezéséről mitsem tud. Borzasztóbb ennél, hogy a világ összes regényeit megveti, s a Marlow & Cie. prokuristáját jobban ismeri, mint Daudet, Alfonzot vagy Tolstoj Leot.

Ő nagysága azt képzei, hogy boldogtalan. A férje sohasem ér föl az ő lelkeig, mely csupa poesis és érzelem. Tizennégy év óta szünetlenül sovárogo egy rokon lélek után, s keserű kétségbeeséssel csináltat egy-egy kétszáz forintos toilletet s egy-egy harmincz forintos kalapot. Fényes ebédjük után a kis szalon fehér kandallója mellett kavargatva a fekete kávé, elkese-reldve sóhajtja:

— Sohasem fognak megérteni. . .

Gyűlöli a férfiakat, kik a női lelkek mélységeit sohasem járhatják be és veszedelmesen kaczerkodik az összes fegyverfogható ifjúsággal, mely a látóhatáron feltűnik. Álmadozva néz e kegyetlen kannibálók szemébe, vágygyl, reménnyel, csábító ígéretek özönével. A gyengébbek akként hullanak a lábai elé, mint a vacsoravesztő pillangó a kerti lámpa lángjába.

A férj, a ki megszokta, hogy a feleségének udvaroljanak, praktikus bölcseséggel így gondolkodik:

— Beszélgetsek, a meddig csak jól esik. A beszéd után aztán én következem sorra. . .

Ő megunná a szép asszonyt, ha a mások szemében nem látná azt a bizonyos sovárgó vágyat. Ez ingerli, mint a kaviár. A rajnai lazacznak is csak az a tudat adja meg a becsét, hogy a szegény emberek nem ehetnek belőle.

A zöldben, a nagyobb társaságtól elválva ügyesen dől le az erdő buja pázsitjába, csipkés ruhája alól egy apró, édes czipőcske kandikál ki. És valami ostoba, csinos kölyöknek, ki szívdobogva követi, egy lyrai költő sovárgásával ismétli:

— Ah, minő szép itt barátom. . .

Hogyszeretem az erdőt, a lombzizegést. . .
És a szegény fiu, ki eddig csak a backfischek kaczerzságát tanulmányozta, boldogtalanul virraszt odahaza egész éjjel és a csábító asszonyról álmadozik. Álmadozik, mindaddig álmadozik, míg

egy nap végre öt cognacot hajt föl egymásután, s egy harmadik felvonás-beli drámai hős pozitúrájával nyögi el az apró czipők mellett:

— Asszonyom, szeretem önt, boldogtalan vagyok. . .

— Engem, szól csudálkozva, engem? Hogy juthatott eszébe ez a Lolondság?

De a fiu, kit a szerelennel combinált cognac emberfölötti bátorsággal öntött el, merészen öleli át és csókkal borítja a kezét, sima, fekete frizuráját.

— Szeretem önt, szeretem önt. . .

— Soha, válaszolja kipirulva, soha, értse meg! Ha imádnám önt, sem val-lanám meg soha, mert hű akarok ma-radni a férjemhez. . .

A soha a valóságban harminczhárom hosszú napra devalválódik, mert a val-lomás után az ötödik héten elbágyad-tan dől a szerelmes ficzkó karjaiba s lélekzet nélkül susogja:

— Hagyjon el, az istenért. . . Ah, veszve vagyok, veszve vagyok. . .

És a haját rendbehozva, rózsásan, ragyogó szemekkel parancsolja:

— Menjen most, ne lássam. . . Meg kell halnom, ha nem megy. . . Majd máskor, holnap, legyen irgalmas. . .

Egy kaczer, harminczéves asszony érett bölcseségével gombolyítja föl a fiatal embert a legkisebbik ujjára, s ama napon, melyen veszve érezte ma-gát, pompás étvágygyl uzsonnál és sötét hajában egy feslő rózsabimbóval, kaczagva udvaroltat magának a Barbi-concert legelső sorában.

Mikor a kölyket félytékenységi roha-mok gyötrik, ártatlanul süti le a sze-mét, mint egy tizenhét éves gyermek, pillantása, magatartása szüzebb a lou-r-desi szüzanyánál, s lesütött pillakkal sugja:

— Ne kérdezzen barátom, ne bántson. Az az ember. . . istenem mit állok ki. Imád, pedig ön tudja, hogy a terhemre van. . .

S lopva gyönyörködven a modern Torquemada kinjaiban, lesütött szem-pillái mögül egy gourmand igazi élvezetével hallgatja, a mint a szegény fiu gyáván könyörög:

— Legalább esküdjék meg, hogy terhére van az a szerelem. . . Hogy csak kénytelenségből türi, hogy irtó-zik. . .

— Hát kételkednék. . .

S a míg a legitim férj otthon — a sutba dobván a gabonausancet és az olajpogácsát — égő csókot nyom teli, fehér karjára, mosolyogva gondolja:

— Oh, ha a kis bolond látná. . .

De akkor is — viszonzván az öle-lést — hazug költői indulatok ébred-nek föl a szívében, érzi hogy más, mint a többi, hogy a férfiak gonoszak és önzők, s bizonyos nőies melancholiával támad föl lelkében a gondolat, hogy szinte maga is elhiszi:

— Sohasem értenek meg, sohasem. . .

GONDOLATOK.

Négy ember ül együtt. Az első nem tud semmit és nem tudja, hogy nem tud. Ez bolond: kerüljétek. — A második nem tud semmit és tudja, hogy nem tud. Ez tudatlan: tanítsátok. — A harmadik sokat tud és nem tudja, hogy tud. Ez alszik: ébresszétek. — A negyedik sokat tud és tudja, hogy tud. Ez bölcs: ezt kövessétek.

Arab közmondás.

Ki nem szenvedett, nem tudja, mi kevés kell, hogy magunkat boldogoknak érezhessük.
Eötvös.

A népek hallgatása a fejedelmek leczkésztetése.
Mirabeau.

A ki az életelveket könyvekből sajátította el, az tudós; a kit emberek és események ismerete tanított meg arra, az bölcs.

A törvények indító oka nem a jog, hanem a szükség.

Nem az a gondolat bánt, hogy más templomban imádják az Istent, hanem az íj, ha nem imádják.

A fiatal ember rohan a veszélybe, az öreg úgy potytyanik bele.

A babona a hittel él vissza, a vallási túrelmetlenség az erkölcsös.

A czim néha csak aranytető a szemétdomb felett.

Ha titkot közlünk mással, ne kívánjuk, hogy azt megőrizze. Ha gyengék voltunk megőrizni mi saját érdekeinket, miért legyen erősebb a hallgatásban az, a kinek az nem érdeke.

Az Isten létét még az Istentagadás is bizonyítja. Minek azt tagadni, a mi nem létezik?!

A tekintély az, a minnek a világ tart bennünket; a becsület az, a minnek mi tartjuk önmagunkat.

A nép az erőt becsüli mindenek fölött.

A mit nem értünk, az nem a miénk.

Göthe.

A tudás fája nem egyszersmind az életé.

Byron.

Némelyek azt hiszik, hogy ha ablakaik volnának, soha sem áldozna le a nap, mások meg azt képzelik, hogy ha minden ablakot be lehetne falazni, akkor soha sem kelne fel.
Börne.

Az egyéni önérték fordított arányban áll a közvéleménnyel. Minél nagyobbak hisszük önmagunkat, annál kisebbnek tart a világ.

Ha a jelen megbirálása is oly nehéz az elfogultság, párt tekintetek miatt, holott annyi közvetlen forrásból meríthetünk: higyjünk-e a históriának, mely az elhangzott sok ige közül a tudomására jutott kevés alapján törvénykezik?

Ha mutathat a történelem annyi megvalósult eszményt, s ha látnunk kell, mint ment főnkre, torzul el minden ideál: csodáljuk-e, hogy tapasztalt korunk nem lelkesül eszményekért.

A szegény imája.

Nagy Istenünk, hallgasd meg szózatunk!
Hiszen miénk vagy mindöröktől óta;
Fiad pihent a megvetett akolba!
Rabok valánk s még mind azok vagyunk.

Kicsiny valék; a nap reám sütött;
S én azt hívém, hogy értem tündökölvé,
Aldást ragyog le, itt e drága földre;
S örülhet rajta, ah, a porszülött.

Most férfiszemmel nézek újra rá,
Aldást sugárzó, lángoló napunkra:
Ha pilanatra engedí a munka,
Most is ragyog, s nem ismerék reá.

Ah, nem süt többé sugara!
Aranyná váltott fénye gazdagoknak;
Munkás szegénynek többé nem ragyoghat
Egyforma fényvel; úgy mint valaha!

Mi a szegénység, vajh ki mondja meg?
Miért nyilallik guny fullánkös mérge
A megvetett nép átkozott szívébe?
Miért irigy a csorda nagy tömeg?

A külszinért nem lelkesül szívünk;
De ah, kenyer kell árva gyermekinknek;
Mosoly is kéne édes nejeinknek:
Csak ennyit, ennyit adj nagy Istenünk!

Oh Istenünk, szegények Istene,
Tekints le ránk hatalmad nagy köréből,
Ragadj ki minket bánat tengeréből;
S e földtekét tedd boldoggá vele.

Hisz szép e föld, rónája, bércei,
Tenger viharja, villámzó tűzéből,
Rózsás ligetnek illatos öléből
Kelnek a hitnek drága gyöngyei

Oly szép az élet, hogy nincs szó reá!
A jéghegyektől pálmafák honáig;
Bölcső dalunktól sirunk gyász daláig,
Szívünk örömdalt zengedez reá.

S a földön mégis annyi szenvedés!
Egymásra hág kitörő szenvedélyvel,
Örök tusában, gazdag a szegénnyel,
S e bősé álomból nincs fölébredés.

Urunk, nagy Isten, küldd egy új fiad,
Ki megtanítson minket ama szóra,
Mit bölcsünk beszéde jába szóra:
Hogy boldogság a pénzhez nem ragad!

Csak boldogságra tör egész világ;
S e boldogságot pénzben véve lelmi,
Vélt ellenének nem tud mást felelni:
Nálam virul a tündöklő virág.

Nálam virul, gyümölcse nálam érik;
S ki hozzá nyulni merne, annak élte,
Legyen akárki, menten véget ére!
Jogát törvényes eszközök földik.

És így van ez sok ezredévé már,
A gazdag a föld tartalma, éke;
Szegényeké az élet szenvedése;
S biztatni nincsen egy reménysugár.

Oh, szánj meg Isten, szánd meg őket is,
Emberré téve némi kis vagyonnal,
S értesd meg, ah, a boldog gazdagokkal:
Hogy mást segítni, boldogság az is!

Br. Kemény Endre.

24-ik születésnapomra.

Halottam van nekem, gyászt öltök föl mára,
Huszonnégy évemet tettem koporsóba;
Ifjúságomnak ihletett szerelmét,
Tiszta rajongását, szeplőtehen hitét.

Huszonnégy tavasznak örömét és buját,
Rügyedző ágait, fejlődő bimbóját,
It lekszik előttem reményem és vágyam,
Mitől jövőm minden boldogságát vártam.

Jó barátok jönnek, — véle ünnepelek,
Virággal, mosolyal, hogy üdvözöljenek;
De elborul örömiük, megdőbölve néznek,
Hogy ünnepi dísz helyett gyászravatalt lelnek.

Virágjuk letéve, résztvevő szót mondnak,
Bántja őket a gyász, csakhamar távoznak.
Egyedül maradok zavartalan csöndben,
Fájdalomtól tépve, megtörve, betegen.

Egyedül virasztok, csak én vagyok ébren,
A hold sápadt képét eltűnődve nézem; —
S mintha csak vádolna fakó néma ajka,
Mintha fenyegetve mozdulna meg karja.

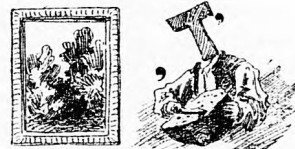
Hogy gondtalan téptem le díszét, virágát,
Pazarul szétszortam kincsét, boldogságát,
Letörém zománczát, leverém himporát,
Mohón üritém ki gyönyörét, mámorát.

Javulnék, de késő, — bár a vágy úgy éget —
Nem jó vissza többé az eljátszott élet.
S mint elmerengek a gyászos sápadt képen,
Könyvelábad szemem, — sirok keservesen.

Farkas Imre.

FEJTÖRŐ

Képtalány.

B & J

SZÁMREJTVÉNY.

H. F.-TÖLTI

39, 48, 2, 19, 25, 46, 28, 7, 50. Micaenai király.
21, 4, 42, 37. Női név.
14, 10, 24, 17, 12. Víz jármű.
22, 43, 3. Tápláló folyadék.
38, 20, 11, 41, 32, 18, 1. Az ó-szövetségnek egy könyve.
45, 51, 36, 15, 9. Férfinév.
6, 33, 8. Minden halandó ide kerül.
16, 26, 5, 23, 34. Egy tétel.
49, 30. Kötsző.
35, 31, 40, 29, 44. Embernek s állatnak is van.
27, 47, 13, 52. Igen kelvelt játék.
1—52. Egy jellemző mondat.

A múlt számban közölt talányok megfejtése:

A képtalányé:

Elveszett paradicsom.

A számrejtvényé:

Mit ér álmodni olyan csillagot,
A melynek fénye nekünk nem ragyog?
Mit ér az élet, hogyha tavaszát,
Virág nélkül csak úgy álmodjuk át?